

BETHLEHEMSZKI GLÁSZI

Vogrszki zobár vu Bethlehem

Gvüšno zradosztjou vze-
mo vu znánye szlovenci té glász,
ka vu Bethlehem eden nouvi
zobár odpré kancelajo vu bliz-
nyi prisesztini dnévaj. Dr. Zie-
gler Lajos je te nouvi vogrszki
zobár, kí sze ne glászi szamo
za vougra, kak nisteri drügi,
steri komaj pét rejesi razmijo
vogrszki, nego Dr. Ziegler je
po szvojem rodjenyi tüdi právi
vogrin. Vu detecsem vrejmieni
ga je zsebov vöpriplao ocsa,
med szlovenci dobro poznáni
Ziegler Bernát, ino z-szvoje
moucsi je priso prejk nájvisi
soul. Vszákí university je po-
vidno odpravo i vu nájvéksi
spítálaj szi je szpravo szküsze.
Vu zádnyem vrejmieni je vu
Louisville, Ky. meo kancelajo,
ali szrdcé ga je vszigdár nazáj
vleklo k-sztarisam i k-poznán-
cami vu Bethlehem, gde je gori
zrászo i szvoje mláde lejta
szpuno. Zdaj je nazáj priso i
tüi osztáne, ka naj z-szvojom
znányom i delom bethlehemesa
rom na szlüzso dobe. Dr.
Ziegler csi je gli vu detecsem
vrejmieni priso v z-sztäre do-
movine, vogrszki jezik popolno
guesí, stero de nasim szloven-
com tüdi prijétno, kí esese ne
ládajo zadoszta engliszki jezik.
Kancelajo de vu sztarisovom
hrámi meo, pod 307 E. 4th
Streétom ino troustamo sze, ka
velke nászhaie doszégne.

195 lüdi dobí penzio od ocelne fabrike

Eugene Grace, ocelne fabrike
predsednik je preminoucsi
pondelek glásenye dao vö od
penzionszkoga fonda, pa ste-
rom od toga dnéva mao bethle-
hemszka fabrika 195 delavcom
dá penzio. Vu preminoucesem
leti, stero je prvo leto bilou, ka
szo penzio dáli sztárim delav-
com, je 254,675 dollárov plácsa
lo vö fabrike voditelsztvo na
té cil. Po regulaj vszákí táksi
delavec, steri je 65-to leto
notri szpuno i koncsimár 25
lejt je nepretrgneno bio vu
szlüzsi fabrike, penzio dobí.
Bethlehemszka fabrika je tém
195 vu penzio odhájjajousim
delavcom \$93,462,63 plácsala
vö lajnszki leto. Med vu penzi-
j bodosimi je Joseph Leibig
bio nájdguse vrejmien vu kom-
panijszkoj szlüzsi. 1845-ga le-
ta sze je naroudo i kak 15 lejt
sztar poheb je zacsno obrvim
delati kompaniji. 1923 nov. 1-
ga je sou vu penzio i vsze vkü-
per je 63 lejt, 4 meszece i 12 dni
delao.

Egzájmen do mogli doj- djáti, steri scséjo auto- mobil pelati

Vszi tiszti, steri szo vu 1923-
leti nej pelati masína, nájnovej-
sa právda naprej píse, ka do
mogli egzájmen dojdjáti prve,
kak na automobil pelanye do-
voljenje dobíjo. Tej egzájme-
ni sze márciusa prve dni zacs-
nejo vu Eastoni, tak do beth-
lehemesarje prisziljeni tá idti
za volo egzájmena. Držsélzki
inspektor de vszákí pétek na-
zoucsi na Court House-i, gde
za dovoljenje proszécie lekho
dojdjene egzájmen. Tá práv-
da persze szamo na one szlúsi,

steri szo v-etom leti küpili, ali
namejnijo küpiti automobil. Z-
recesjou steri szo do eti mao
esese nej pelati masína, szo
duzni vu prvom rédi prosnou
notri dati za "Vesenyá Do-
voljenje" i gda szo toga nej
menye kak 30 dni vu lásznosz-
ti, lekho sze zglászijo na egzáj-
men ino csi szo zdozrim nász-
hajom szkousz prisli, dobíjo
dovoljenje na cejlo leto.

Maszka bál -- brezi maszk

Premioueso szoboto je bio
velki maszka bál vu szlovensz-
kom Halli, na sterom je pored-
no lüdi bilou, nájme od voug-
rov je trno doszta bilou nazou-
csi, vszi szo sze trno veszelo
csütüli i doszta plészali, pri
steroj prilíki je Louis Donese-
cza banda obszlüzisávala muzs-
ko. Csüdno je szamo tou, ka
je nej bilou maszkov, jedíno
eden moski i té je bio vogrin,
esese dobro, ka je té priso, szle-
di sze je edno stiri-pét deklin
obleklo vu maszko, vendar zá-
to, ka naj níkák dönok bode,
sterim tá dájó prájze, steri
vrejdnoszt je blüzi 25 dollárov
bála. Gouszti szo szami voutu-
mivali z-kártami i tá oszoudili
däre. Tou je rejszan nej bilou
lepon od szlovencom, ka szamo
táksi maszka bál znájo drzsati.
Troustamo sze, ka pri drügoj
prilíki sze na true vöpokázse-
jo i vszi vu maszki prídejo!

Lampase na strti street!

Bethlehema eden cšrsztvi
obracásjni fertao je vszigdár
v-kmici i té tao je na strtom
Streeti od pétsztotnoga blocka
vise. Csüdno je, ka sze váras
ne briga bole za poszvejte na
tom meszti, no csi bár 4-ga
Streeta té tao je nájbole pre-
membni vu trztvi i vu tom
táli gvüšno vecs tax-a pritecsé
notri vu varasko gaszo, kak
vu sterikoli drügi blockaj. Náj-
me vu 7—8 sztotnom blocki
jeszte store i od tej szamí,
zvön prebívajoucsi poredno
tax-a príde notri ino csi sze
tej ne brigajo za lampase, ste-
rim bi prva duznoszt bíla,
naj bi sze bole brigali prebívaj-
jousi, ár szaksi jus má térgya-
ti tiszto, steri zselejnye je prá-
viesno. Mí tou delo porácsamo
Szlovenszkoga Ploda Politics-
nomi Klubu vu znánye, naj
prevídijo, ka na tom táli strtoja
Streeta je rejszan velka potreja
besina na vékso szveklosco i
naj naprávi sztopáje politiesen
klub na tou, ka de térgyao od
varaske oblászti lampase gori
posztaviti.

Glászo sze je eden viszkijov touvaj

Blüzi pred dveji leti sze je
zgoudilo esese, ka szo z-Wie-
senbergerovoga stora 13 lag-
vov dobroga viszkija vkradno-
li i pár meszeceov szledi szo
krívce zgrabili. Vszi szo bíli
pod zagvüsaneye djáni i na
szloboscsino píseseni ino szak-
so pout, gda je razprávlanye
gláseno bilou, szo nazoucsi bí-
lí, zvön ednoga, Abe Morowitz-
a, kí sze je níkaj nej brigao za
doli polozsene zagvüsanoszti
sumo ino na vöszpiszani dné-
vaj je nej bio nazoucsi na raz-
právlanyi. — Ali na eden pre-

Na szmrt oszojeni mládi vogrin

Vu Akroni, Ohio drzséli szo na szmrt oszoudili Kusczik Sán-
dora, kí je szvojo 13 lejt sztaros szesztrancico bujo z-ednim ham-
rom. — Te mládi vmorec áprilisa 5-ga szkoncsa szvoj zsitek
na lekeriskom sztouci. — Nancs szo ga na miloscsa nej
porácsali

Vu Akroni na megývöszkom
courtí szo szmrtini szoud
zglászili vö preminoucsi keden.
Devetnászet lejt sztaroga Kus-
czik Sándora, trinászet lejt
sztare szvoje szesztrancice,
Nagy Erzsike vmorca je poszio
vu lekeriski sztolec F. D.
Fritch birouv, ár je szodsztvo
ednoglaszno za krívca poveda-
lo i nancs szo ga na miloscsa
nej porácsali. Áprilisa 5-ga
szkoncsajo zsnym.

Kusczik Sándora tozsha sze
je januára 29-ga zacsno. Na
té dén predpoudnévam szo
pripelali pred szodnijo toga
mládoga vmorca, koga je vi-
doucs trno zmantrála vouza.
Szoudszto svo januára 30-ga
posztavili vküper. Szvedouszt-
va obhodejnye je komaj eden
dén trpelo. Februára 3-ga szo
bíli drzsáni tozsheni i bránitel-
szki gouvori. Potem je z-e-
dnájszti moskov i edne zsensz-
ke nasztávlano szoudszto na-
záj odhájjalo na pár vör taná
csivanye, po sterom szo pri-
neszli szmrtini szoud.

Kusczik Sándor, kí je med
cejlim razprávlanyom z-potül-
jenov glávov i zaprejtini ocs-
mi szedo pri szvojem brániteli,
je z-popolnov nemárnosztjou
vzéo vu znánye szmrtien szoud.
Na razprávlanyi je nazoucsi
bíla Mrs. Nagy, vmorjene de-
klíne mati, stera je omedlejla
i vküper szpádnola, gda szo Kus-
czik Sándora zvézanoga notri
prignali.

Kusczik Sándor je z-hamrom
bujo novembra 6-ga szvoje
szesztrancico, Nagy Erzsike,
stera je nej scsela povrmonti
nyegovo lübézen. Kusczik je
pri deklíne sztarisaj prebívao.
Deklíno je te bujo, gda szo
sztariske nej bíli domá. Hotlí-

minoucsi dén megývöszkoga
notárosa na nájvékso szász-
noszt sze je glászo vu nyego-
voj kancelaji, pri sterój prilíki
je bio dozjadrsáni. Stewart
birouv, prve kak je v-Europo
odpotüvao, je zagvüsanoszti
sumo na 10,000 dollárov zdig-
no gori ino ár je tou sumo nej
mogo naprej szpraviti, v-te-
mlíco szo ga záprli. — Edne
philadelphiszke novine písejo,
ka Morowitz-a prijátelje tou
potrdjávjao, ka tou delo nígdár
ne príde na razprávlanye,
ár vu tolvájijo doszta viszike
csészti megývöszki szlüzsi-beni-
kov bode notri vmejsano ino
tej ne písztíjje, ka bi tou delo
na razprávlanye prislo.

vi napád je vesíno prouti nyej,
potem nyej je pa razkuko gla-
vou. Káksi trí vöre je bio vu
ednoj hízsi z-szvojom áldovom,
trápo sze je, ka ka naj csini,
naszlejndye sze je pa nakano,
ka de sze glászo na policájszt-
vi. Tak je vesíno ino je notri
vadlívao szvoj bin. Komaj szo
nyemi vörvali.

Policáji szo sze vesaszi na
meszto tirali ino vu szpanyá
hízsi szo najsli deklíne mrtvo
tejlo, z-razmozsgenov glavouv
je vu prt bíla povita. Na posz-
teli i na poudi je krv bíla raz-
lejána, stero je grozno videj-
nye bilou.

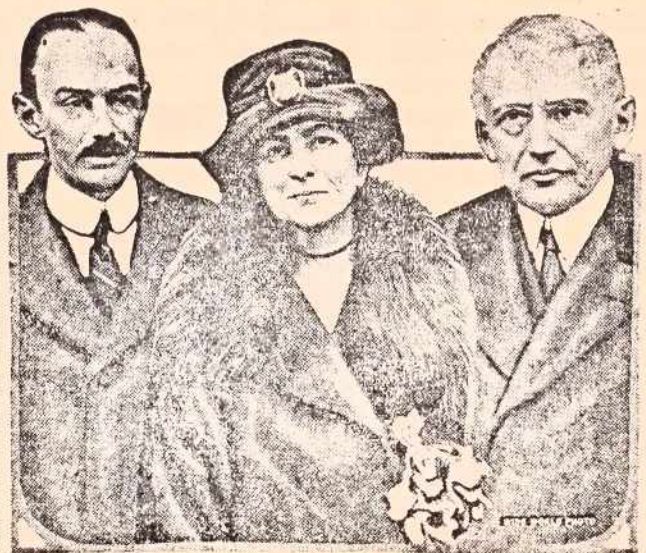
Kusczik, koga je bránitelsztvo
na bejsznoszt konstetájrilo, je
vu szoudnom sztoeci ponouvo
ono vadlíványe, ka je szesztrá-
ncico trno lübo ino záto jo bujo,
ár je nyegva lübézen nej najsli
na povrnynoszt. Na vmorszt-
vo sze je príprávlao. V-küfri
je drzsao eden hamer, ka z-
tém buje deklíno, csi esese
ednook ne prívoli vu lübézen.
Na tiszti dén je domou priso
z-dela, ár je za prípravno naj-
sao vrejmien na doprinesá-
nye szvoje bína. Znao je, ka
deklíne ocsa dela, mati je nej
domá, v-souli nega vesenyá,
tak je deklíno száma domá,
lekho guesí zsnouy.

"Erzsike lübis me?" — je
pítáo deklíno, stera je zburka-
no zatájajoucsi odgovor dála.
Potem je Kusczik naprej zgra-
bo hamer ino jo tríkrát z-cejlov
moesjouy po eseli vdaro. Na
razprávlanyi sze je vözvedlo,
ka je deklíno prve oszramoto,
kak je szkoncsao zsnouy.

"Szebov szam tüdi sesco
szkoncsati, — je pravo Kus-
czik, — Préjao szam za leke-
riski drot, ali da me nej bujo.
Na szlejndye szam szi dönok
nakano, ka sze podam na rokó
pravece obszlüzisávanye."

Kusczik Sándora szo pred
dveji pou letom dáli vöszpra-
viti Nagyovi na szvoje neszre-
co z-Nádudvara, Hajdu m.
Oni szamí szo pa z-Péteréve.
Bácsodrogmegyóva. Nyuva
mála hesí je bíla vu High
Schooli edna nájbougsa solár-
kinya. Lepou je spilala na piá-
ni i ona je spilala na orgo-
vu kalavinszkoj cérví. Ta
grozna tragédia je sztrznola
Akron várasa i krajíne vszák-
ga vougra.

PODPÉRAJTE tiszte store,
steri glasüjejo v-nasi novinaj

Frank B. Kellogg, Zdrüseni Držsél nouvi követ vu Angliji
z-szenouy i z-Frederich R. Dolbeare követskim szekritárom.

NEW YORK VÁRAS VU MORJE VTÉGNEJO

Inzsenerje vodou na szüho zemlou premeníjo i sészti májlov prikapsijo k-várasí

New yorksška architektorszka
liga je v-tork vécser gyülejs drzsá-
la, na sterom Dr. T. Kennard
Thompson architektorszki inzsener
zvönrdno intereszántno i trno vel-
ke vrejdnoszti predpravko porácsao
naprej, od steroga je prikapseno
z-kejpov kázanyom naprejdávanye
tüdi drzsao. Predpravka je táksi
neszmerna, ka jedíno szamo vu
Ameriki sze porodi táksa velka
csüda i vödozprinesz tüdi lekho,
gde brezi határa i nemogocsna dela
tüdi realizéjra, vcsini dosztrakrát t-
neszmerne vnozsine i vrejdnoszti
penez, delavna mocus, osznovlena
technika i na vszákó delo nagiben
düh.

Od toga jeszte gucs, ka je New
Yorka presztor prevecs téssen grá-
tao k-vezdásnyemi i vszigdár osz-
návlajoucsimi mertüki. Manhattan
polojnszki záton je nej zadoszta
velki, ka bi trstveni, premembni i
nájme broudne premembe biznisze
mogoucsi bio doprinesávati. Malo

je meszta, trbelo bi povéksati. Ali
kak bi tou bilou mogoucsé? Thomp-
son architektor je tou delo vö zbro-
do, z-rédnim oumornim racsuna-
nyom je szkoncsao, ka nancs nej z-
velkim sztroskom koncsimár 6 máj-
lov sze lekho poduga vu morje.

Harvey F. Corbett je porácsanye
z-razlozsnyom vöczneno, ka z-vel-
kim zemlé-zaszípányom i gátami bi
trbelo na táksém meszti zemlou ré-
diti, na sterom níkseféle zouszedne
inzsenerszke zasztávke nega na pou-
ti. Zemlouv bóranya zasztávány m
tak povejdano lekho zozidali Rive-
ra na poudnényi tao notri vu mor-
je. Po táksém bi na tom presztóri
Nouvi Manhattan záton szhájao,
na steroga bi lekho povéksati New
York. Toga presztóra vrejdnoszt
bi vöcznészla \$3,000,000,000, kakti
stírikrát telko, kak bi rédjénye kos-
talo.

Tou neszmerno predpravko zdaj
za oumorno preváganye vzejmoe
vu merodáni krougaj.

Prekmurje pod Mar- burgszko püspekíjo szlúsi

Dugo vrejmiena je trpelo ka
szo vréd szpravili, pod kakso
püspekíjo do szlúsi Prekmur-
szki katholicsanci, ali zdaj sze
je ednook tou tüdi szkoncsalo,
ár je Dec. 1-go potrdjeno
bilou, ka prekmurški katholi-
csanci od Szombathelyszke
püspekíje vkraj prídejo ino
zdaj zse szlúsijo pod Marburg-
szko püspekíjo.

Vogrszki patent prouti kaputa touvajsztvi, ste- roga je Amerika doj- küpila

Mayer Mihály iména fabrics-
ki delavec vu Soproni szi je vu
szlobodni vöráj vszigdár na
níksem patenti trou glavou.
Poszreosilo sze nyemi dönok
gori nájdti edne patentne
grablice, stere zagvüsjao na
ocšivesznom meszti prouti
gvanta vkrádnyenoszti. Grabli-
ce na vszákóm zoubi eden kom-
binejrani spor májo gorinaprá-
vleno, steroga szamo tiszti zná
odprejti, steri ga zápro. Na tou
esedno nájdjenoszt je vogrszka
vláda dála privilegium, ali ed-
na amerikanszka firma je doli
küpila te patent od Mayer-a
za 365 dollárov.

Eden grof, steri nema domovine

Grof Berchtold prvejse auszt-
riánszke-vogrszke monarchije
bísvi zvönejsnyi poszlov minisz-
ter, kí je vu szvetszkoj histori-
ji imenitni ultimátum poszlo
Szerbiji 1914-ga leta, je brezi
douma grátao. Nyegvoga pör-
garszkoga jusa pítánye je med-
národne szmecsenoszti dugo-
ványe, stero je do eti mao nej
bilou mogoucsa vréd szpraviti.
Gda szo Csehszlovákíjo go-
riposztavili, te bísvi zvönejs-
nyi poszlov miniszter je zavolo
prisztojni zrokov tou potrdjá-
vo, ka je on csehszki pörgar.
Ali vu pörgarizácijszkoj vrej-
loszti sze je szpozábo od toga,
ka je pred dvanájsztimi lejta-
mi vogrszki pörgar grátao, ka
naj vu navküpnom kabinetí

zvönejsnyega minisztersztva
csészti dobí. Tak csehszlovacs-
ka vláda nyega za vogrszkoga
pörgara zglédne i nej je nágib-
na nancs poutni lüzt vöposzta-
viti za nyega.

Vogrszke oblászti szo pa
zájénno záto nazáj sztirale to-
ga prefriganoga fticska, gda je
po nyuvi dveraj trüpo za "do-
movino", ka je zse deszét lejt
nej prebívao na Vogrszkom
országi, ino za toga volo nemre
vogrszki pörgar bidti.

Szühi apostolov vezéra szo na edno leto vouze oszoudili

William H. Anderson-a, Anti
Saloon League of America imé-
na szühoga szpráviscsa hamis-
noga vezéra na hladno denejo
na edno leto.

William H. Anderson-a
Anti Saloon League new york-
szke szejkeje imenitnoga vodi-
tela, koga je szoudszto vu esá-
lársztvi za krívca najslo, szo
ga preminoucsi keden od ed-
noga leta do dveji leti temlice
oszoudili. Whitman, bísvi go-
vornor, Anderson-a fiskális je
vsze probo, ka naj szvojeja
bránjenika na miloscsa porácsa
Vö je znano, ka je Anderson
níkoga nej znoro. Tou je esese
naznato, ka Anderson doszta
neprijátelov má vszepovszédi
po cejloom országi, steri do sze
trno veszélíli tomi tezsávnomi
szoudi.

Pred vözglásenyom szouda
je Tomkins birouv etak pravo:
"Tou szo mi porácsali, ka
naj presztávím szoud. Pri náj-
vecs pripetjéj, gda od szouda
presztávlanya jeszte gucs, ob-
tozsenece notri szpозна szvojo
krívico i odpücseneye proszi
za szvoj greh. Ete obtozsenece,
med cejlim razprávlanyom, je
szvojo nekríviesnoszt naglasí-
vao ino tou naglasíjje zdaj
tüdi. Szvedousztva tou kázsejo,
ka je znakanyenim nakanej-
nyom, premísleno vesíno esá-
lársztvo."

Whitman je nej proszo za
tozsha ponovlenoszti. Prouti
szoudi je nej appelláivo.

Ali technicsno vözgceneye
je najso prouti szoudi, stero
je bírovíja tüdi pripoznala.
Tou technikalístvo pridoucsi
keden oprávjio, teesasz Ander-
son na szloboscsini osztáne,
pouleg vezdásnye 5,000 dollár-
szke zagvüsenoszti.

AMERIKANSZKI Szlovenčov Glász

AMERICAN WINDISH VOICE

Bell Telephone 2940 Száko pismo poslite
512 East Fourth Street, Bethlehem, Pa.
SZHAJA VSZAKI PETEK - PUBLISHED EVERY FRIDAY
Published by the American Windish Publishing Co., Inc.
John Hassai, Secretary. Joseph Korpics, Business Manager.

NAPREJPLACSATI CEJNA: SUBSCRIPTION RATES:
Na edno leto \$2.00 For one year \$2.00
Vogrszko domovino ... \$3.00 For Hungary \$3.00

"Entered as second-class matter January 13, 1922, at the post office at Bethlehem, Pa. under the Act of March 3, 1879."

Abraham Lincoln

predsednika rojstva oblejtnico szo szvetili premioucsi tork po cejloj Ameriki. Cejli amerikanszki stampi — tak rázlocsne národnoszt, kak notrirodjenikov novine — szo vu dugi ártikulusaj dícsile, hválike Amerike toga za isztino odloucsenoga, pravicsnoga velkoga csloveka, kí sze je z-szirmaskoga, proletárszkoga sorsa zbojüvao gori do nájvisise police: do predsedniskoga sztouca Zdrüzseni Drzsél ino koga nájvékse csinejnye je tou bilou, ka je robsztva szlúnsztvi odszlobodo, glíne juse je szpravo vu országi zsvoucssemi lüdsztvi, brezi rázlocska na kouzse fárbo gledoucs. Gvüšno je, ka je Lincoln Amerike eden nájplemenitejsega szrdcá i nájvrlejši cslovek bio, kí je vrejden, ka nyegovo imé i szpoumenek z-postüvanyom, z-hválov naj opomínajo ino nyegova csinejnya naj za példo posztávijo pred lüdsztvo od vszáki hípv.

Ali Amerike vezdásnya generácia szamo z-recsámi szvetüje zse ednoga nájvéksega predsednika szpoumenek. Naglasüjejo Lincolna jákoszti, pripoznajo Lincolna velkoszt, ali nyegove példo naszledüvati csiniti nancs vu mízli nemajo. Na Lincolnovoga rojstva szvétek z-zsalosztím gláskom dícsijo amerikanszke szloboscine nájplemenitejsega zborca ino mantrnika, ali na drügi dén pa zse te komaj vöppejdane recsi z-oszramoutanimi do kázami se-éjo porüisiti tiszto drágo i szvéto szloboscino, za stero je Abraham Lincoln zsívo i mrou. Ali mártire rédno táksi sors doszégne. Zahválen naszledüvajoucsi vrszt szobor zdigne na nyuv szpoumenek, na oblejtnice doli denejo delo, szvetijo ino vu predgaj szpomínajo nyuvoga zsítka lejpo példo, rávno szamo ka nyuve vidme ne zdrzsíjo i nyuve példo ne naszledüjejo, stero bi pa je-óno vrejdno csinejnye bilou hváli i pripoznanyi. Lincoln csinejnya nej szamo od dobroute, nego od csednosztí tüdi gucsi. Lincoln plemenita csinejnya szo haszek tüdi szpravile országi, vu vrejmeni nyegvoga predsednistva sze je Amerika osznávlala, tém vise vu kesznejši lejt osznávlanyi tüdi szlejd jeszte Lincolnovim ideálom, zacsétnoj delavnosztí.

Nej bi bila po táksem prázna dobrouta Lincolnové vidme ober po prilikaj bodoucssega hváljenja tüdi vu náványi núcati, nego tüdi bi bio tomi haszek escse tak na oszobo, kak na ország gledoucs. Ino csi je zse ednouk tak, ka je szloboscine lübéznosztnej zadoszta dokázanye na naszledüvanye Lincolnovi vidmov, koncímár bi naj trejnoga rázuma diktálivanye nadigávalo na tou zahválni naszledüvajoucsi vrszt.

Norijo, krádnejo

vszepovszédi na szvejti, ali tákse velke svindlaríje szo zse dugo nej prisle na szvekloucs, kak vu preminoucsi kédnaj i od steroga cajta mao nepresztanoma sze od toga grdoga dela píse i gucsi po cejloj Ameriki. Nájvéksa szramota je v-tom deli tou, ka je zavéznska vláda tüdi notrivmejsana vu té olíjov business. Csi scsémo na krátci vküp vzéti vsze tiszto, ka sze je z-té olíjove svindlaríje zse do eti mao vö-zvedlo, te mo znali naszledüvajoucs: Vu demokrátiskoj Wilsonovoj adminisztráciji szo svindlarje i touvajje bili, z-tém zoucsi szo vu republikánuskój Hardingovoj i Coolidge-ovoj adminisztráciji touvajje i svindlarje bili i jesztejo. Od Denby marinarszkoga minisztera, od Roosevelt pomocsnoga szekritára, od Fall, bívsega znotrejsny poszlov minisztera i od Daugherty právdenszkoga minisztera sze je zse od szunca szveklejse vöpokázalo, ka szo do si-nyeka "maszni" od olíja, ka szo tálnicke olíjove svindlaríje.

Nájvre zse prvé sze je vözvedlo, po vadlúványi Sinclair "olíjovoga barona", ka je neszmerne sume doubó od nyega tak republikánuski, kak demokrátiski párt na odeberánya fond, ali té eden punkt ji doszta pozábilo ino pri tom ednom punkti sze po iméni escse nika nej zvedlo vö od demokrátiski vezérov. Demokrátje szo na veszéli lehko spilali posteno odkríjajoucsse pozványe, steri lehko z-csízstími rokámi pokázsejo na republikánov zamázanosztí. Csi bi drüga dela nej naszledüvala, te bi svindlaríja bujla republikánuski párt na eto odeberajoucsse leto szploj do pridoucssega odeberánya, gda bi zse od demokrátov vküpprisévse grdilo, od republikánov odkrito, bi dalou pozábíti republikánov krívce.

Ali nevola sze zgodíla, ár szo vu zádnyi dnévaj táksi dogotki prisli na szvekloucs, steri szo demokrátje tüdi koncímár na telko oszramotíli, kak republikánuse. Doheny

Politicsna ino indusztrijszka demokrácia

(Dale i konec.)

"Nika je nej nouvo pod szuncom". Eto klaszicsno povejszt Izrael ploda edno mi 'moudromi popi, Ben Akibi oszvoji pripovejtka, indusztriszke demokrácie mízsel je zse vu francuskoj revoluciji vídla szucsno szvekloucs. Tém vise dale nazáj tüdi lehko idemo. Adam Smith, angolszkoga, doticsno cejloga vezdásnye-ga národnoga vérsztva národnoga vérsztva návuka ocsák je zse doszta prvé pred velkov revolucijov je szkrícsao tá po szvejti té odküpitelszki velki ideál. Te, gda je tiszti za szhájanye bogásztva i dobroute cslovece delo oznamejno. Adam Smith-a szo pravice "prijátelje" na telko pokvárlí, kak nigdasnyi popevje krs-csansztvo, ali rázlocsni szociálísti szociálizmus. Ali ne brigajmo sze z-tém, isztinszka evolucia ne prebéra med právov i dobre dosztaféle vretinov. Brezi Adam Smith bi tüdi gori prisli na pravico, tüdi brezi Bakumín-a, Reclus-a, Stirner-a. Prigne-mo sze evolucije pred szpoumenkom tej zse dávnó szprnévsi zborcov — ali mí dale naprej idemo.

Vszáke vrejdnosztí szhájanye vu deli jeszte — tou dá modernoj indusztrijszkój demokráciej szteber. Pravico, ednákoszt i postenyé záto deli térgyamo ino csi bi velko francusko revolucijo naszledüvajoucsa politicsna oszkrunyenoszt nej zapüsz-tíla doli, tak bi politicsna demokrácia vu szvojem raz-

mejnyi nej zrászla na velko. Demokrácia bi prejck cejloga devetnájszetoga sztotíne leta dela odszlobodíti i vérszt-vene vrejdnosztí pravicsne razdelítvi tekáj bio, ár zoucsi z-Marxom osztánemo pri tom, ka je kapitalizmusi nej trbelo príditi, ár je toga nej bilou, kakda szociáldemo-krátje z-velkov lübéznoszt-jov potrdjávajo "evolucije právdenoszt". Nej je bilou evolucije, stera bi kapitalizmus zroküivala. Rávno naszprotno, evolucija sze je znic-sila, evolucije zasztávle-noszt je zrok kapitalizmusi. Evolucia bi vérsztveno demokrácio térgyala, ali devet nájszte sztotíne leta obeson-klena demokrácia sze je vu kapitalizmus vtopíla.

Edno krátko szkousz premislávanye ino vszi csízstí v-tom, ka popravici ka po-mejni tou, ka indusztriszka demokrácia? Ovádima na na krátci: zmosznoszt po mejni. Delavnoga csloveka zmosznoszt na tom, z-sterim dela. Na materiáli, na fabríki, na zseleznici, na masíni, na skéri, na vszákom pripou-vanyi. Po pravici csida je zmosznoszt dnesz? Szászno de tou potrdjávanye, ali dönok mo razkejrali: zmosznoszt je delavcov. Nega na drügo potrejbcsine, kak na tou, ka té csüden faktum vu znánye vzemejo delavci. Csi tou csiníjo, tak naszledüva-joucsi sztopáj zse tou bode, ka do z-mozsnosztjov zsíveli. Kelko nevoule, kelko nesz-pametne tuzsnosztí, grejha i vtepenya bode tou brütiv, kelko i isztinszke velke ra-madosztí, lepote i blájzsensztva

olíjovi mezövv magnás vu szvojem vadlúványi nej szamo od Hardingove, nego tüdi od Wilsonove adminisztrácie pöberé doli zsegyeno vodou. Naszledüvajoucsse je dao vözvedíti:

William G. McAdoo, Wilsona zet i Wilsonove adminisztrácie penezni poszlov miniszter, demokrátiskoga pártá mogoucsni prezident-kandidát, je 250,000 dollárov doubó od Doheny-a záto, ka naj politicsno prestimanye vu valánoszt szprávi za nyega. Zvöntoga McAdoo escse dnesz tüdi szlísi na Doheny-ovo placüvajoucsso liszto na leto z-50,000 dollárami. Coolidge predsednik je demokrátiskoga Gregory-a odébro vö kak "nesztrannoga vodítela" vu olíjovoga skandídála poszli. Gregory je vu Wilsonovoj adminisztráciji namesztíni právdenszki poszlov dr-ászelszki szekritár bio, szlüzsbénik Doheny-i i escse káksi pou tucata olíjovim prisztójnosztam, steri szo ga odkrito z-onim cílanyom drzsali vu szlüzsbi, ka naj vu valánye szprávi szvoje prestimanye za nyi. Tak szo na prilíko probali szkousz Gregory-a goriponücati vládo na tou, ka naj vu Mexiki bodoucsi olíjovi mezövvov vu árendo dáva-nyi k-prejdnyosztí szprávi nyi. Pítanye sze szamou od zébe podeli: Zakaj je odébrao Coolidge za "nesztrannoga vodítela" rávno Gregory-a, kí je sam tüdi szramotno pozványe spilao vu "olíjovi baronov" szlüzsbi?

Vö sze je zvedlo, ka je Lane, vu Wilsonovom vrejmeni znotrejsny poszlov miniszter, na leto 50,000 dollárov doubó za szvoje szlüzsbe od olíjovoga magnása; Cotter-a, Lane-ovoga namesztínika je tüdi vu szlüzsbo vzéó Doheny, ka naj poszredüje pri adminisztráciji. Escse dnesz je Doheny-a ednoga szpráviscsa podszednik. Garrison, bív-ai vojszki miniszter je tüdi vu Doheny-ove priloznosztí szlüzsbi bio. Daniels, bívsi marinarszki miniszter i Greel, Wilsonove propagandne kancelaja prejdnyik szta pri ednoj prilíki 8,500 dollárov doubila ino nyidva szta oszobno tüdi prilozsníva bílá vu olíjovom társasági.

Z-toga pa zdaj zvejmo, ka szta obádvá pártá, republikánuski párt rávno tak, kak demokrátiski, vu olíjovi magnásov zsebkí. Kaksakoli vláda je, csi je te zse demokrátiska ali republikánuska adminisztrácia, kapitáliske jo drzsíjo v-rokaj i vsze tak more bídti, kak kapitáliske scséjo i nyuve priloznosztí zselejo, tak ravna vláda, kak kapitalistom nájbole vugodno. Meli szmo edno vládo vu Wilsonovom vrejmeni, stero je plácsó olíjov kapitális. Táksi je bio sztális za cajta Hardinga i tou je dnesz tüdi. Krádnejo, norijo!

porodjenje — csi bi tou szamo szoumníti znali, vszi bi szpodobni bíli na tou, ka bi za indusztriszke demokrácie ideále kákse nezgovorno velko delo tüdi znali goriáldüvati.

Vérsztvena demokrácia sze delavszki jusov z-razsür-jenyom zacsne. Ali kak sze zacsne imánya razsürjávanye? Odgovor je páli trno prouszen.

Na dela meszti sze zacs-ne. Vu fabríki, vu delavnici, vu bajci. Delanya vrejmen i louna regulejranye je szamo zacsétno, primitívno, sztára forma tomi, stero delavci az jus zglédnemo. Moderna indusztrijszka demokrácia od toga dale ide. Pouvanya kak soszt, pripouvanoga vnozsi-na, kvalitét, blága núcanye, razdelítev, trosenye, z-ednov recsjouv indusztrijszkoga zsítka cejlota je tou, na stero delavec szvoj vmejsz po-vejdanya jus i naszlejndye primerno zmosznoszt scsé vö i tüdi jo razpresztré vö.

Indusztrijszke demokrá-cije vrszta nasztávájoucsse gorisztoplejnye bi z-tém bilou mogoucsse nájbole karakterizejrati, ka vtrgne z-in-dasnyim kapitaliszticnim szisztémom, steri je z-csloveka delavnosztí materiál, masína tao, skér napravo. Znamenito je zdaj zse znati tou tüdi, ka vu kakso formo mízli indusztrijszka demokrácia razlozsi ono velko pítanye, ka pouvanye, trosenye i tou dvoje naj nezmejsamo nadaljávanye edno z-drügim vu vküpglasznoszt pride. Prvo gordánye je, stero na doprinesávanye csáka je tou, ka naj szamou pouva-nye — szvejta cejlo pouva-nye — szamou szebov pride vu vküpglasznoszt. Známó ka szvejtszko trzstvo i szvet szka premenba. Ali példa szamo eden zmenkani kejp pokázse. Ka kama je pelao politicsne demokrácie deteci lazslívi vírcsaft z-szvoji-mi navádjenimi prílicsnimi recsámi, je tou, ka szvetszkoga trzstva profitórov mednárodnoszt ino börszov, bankov, delnie (részvény), dividende ino interesov internacónalizmus nam pout pokázse, ka gyétá moremo idti, csi indusztrijszka k-med-národnosztí scsémo príditi.

Vszákoj nasoj nevouli je szlejposzt zrok. Pouvamo vu nouri szvejti, ali zadrngemo pouvanye, ali pri oboujem pripetiej je nej nase notri szpoznanýe goszpoud, nase-ga csinejnya zmenkanye ne szkoncsamo mí. Norlavo, ali nepoznánoga sorsa spile szmo mí. Ne poznamo szvej-ta. Csi szpoznamo, ka ete ali tiszti ország, vérsztvena vejka, indusztrijszka na koj je szpodobna, tak od bodoucsse-ga kejpá drügo znamenito naszledüvanye lehko preví-dimo, ka kelko lehko potro-si cslovecsansztvo i dvoje navküpnó nam dá nouvo i prouszno opout od szvetszkoga vörtivanya szisztéma, kakti ka nisterni országo szpodobnosztí i trosenya potrejbcsino nezavüpnó na nouri sors, nego na regulej-ranye delavszta znanoszt-no i rédnoga funkcionejra-nya racsunanye.

Vérsztveni krízsisje, steri országe i lüdsztva milli-one znicisjo, steri kapitaliz-mus szvedocsijo, jedíno toga naszledüvanye szo, ka szvej-ta vküpszlísajoucsso vérszt-veno zsvilejnye ne poznamo. Szvetszko trzstvo, szvetszko uzsorástvo rávno z-toga zsi-vé. Persze, ka táksi velki re-form szam kapitalizmus i kapitaliski országi szkousz prineszti nancs nescsejo. Csi tou známó, ka kelko i gde naj pouvamo, ka kelko i gde naj trosimo, tak z-toga szisztém bode i tak cejloga szvejta delajoucsi i trosejou-csi vu harmoníjo prídejo z-vérsztvenov mocsjouv, po-tem bi gladko telko szvetszko pouvanye; krízsis, brezi delavnoszt, cejne pozdigáva-nye i ponízsvávanye szamom od szébe miné, rávno tak,

(Dale na 5-tom sztráni)

KORINE

Nájlepse korine za gosztü-vanye, ali za káksi koli drü-gi posseo szamo prinasz leh-ko dobíte za to nájnízsso cejno i vu nájkratsisem vrej-meni. Prídte notri, gda de vam na korine potrejbcsina.

T. M. HOGAN

KORINAR

331 South New Street
Bethlehem, Pa.
Telephone 1879-R

NAZNÁNYE!

Szpostenyom naznánye dámo bethlehemszkim szlovencom, prijátelom i szpoznáncem, ka 1924 FEBRUÁR 1-ga prejckvzéli pod 728 EAST FOURTH STREET bodoucsso Harchara szabolíjo i od onoga dnéva mao postüvaním szlovencom vszígdar na szlüzsbo szto-jímo.

Nouvi gvanti, pucanye i poprávlanye za nájredne-so cejno.—Szlovenčov podpéranye zse naprej proszi.

JOHN KOCZEN i CSÁKÁNY LÁSZLÓ

SZTABLANO POSZOJILÓ GRÜNTALÁSZNOSZT

prvo ali drügo vu vszáksém vrejmeni dámo Mí kúpímo ali odámo Grüntalásznoszt

FEKETE & SON

2519-21 W st Chicago Avenue, p ul g Western Avenue
Telephone Seley 6053

Vu preminoucsi 20 lejtaj szmo nase dugoványe pri Kúpívaní Sztablanoga poszojila, Grüntalásznoszt, vu zvonéjnýe országe penez i sífkárte posílanye znájvékssov zádovolscsinov szpüni vszákomí.

Vszákomí onomí, steri scsé szvoje rodíno z-Pekmurja, z-Báná-a, z-Bá-ske, z-Szlavonie ali z-Vogrszkoga eszi szpravití mi szprávimó vsze potrejbne píszma za tou potrejbcsino brezi vsz sztroskov.

PENEZPOSILÁNYE

Mí dolláre posílamo vu Pék-murje, Bánát, Bá-ska, Szla-venio i na Vogrs-ko.

Gvüsenosztí-Kiste

Mí zárend- dávnó Ogvlá-szestí kiste z- \$3.00 i vis- na let.

Lincoln Ábrahám

Premínouci tork Feb. 12, je bio posvéténi rojstni dén od toga nájkékega cšloveka vu Amerikanszkoj historiji — Abraham Lincoln.

Mi szmo meli prezidente eti vu Zdrúseni Držélaj, steri szo globse bill vónavcseni, kak je Lincoln bio, ali tak dober politikus je ni eden nej bio, steri bi bouge po naturnoj pouti razmo amerikanszki národ kak on.

Prezident Lincoln je od vszej krájov poszlühno dobre i bozne tanácsa, ali szvoje dobre vednáke pouti sje je nigdár nej dao doj szpraviti, ino je vszigdár szamo pravico csinio.

Lincoln familija je nigda szvejtá vu Berks County Pennsylvania držéli prebivala. Oni Lincoln-je, steri szo vu Berks County-i prebivali szo Quakerje bili i tak dalecs kak je znáno, oni szo z-Massachusetts držéle prisli.

Z-Pennsylvania držéle szo sje odszélili vu Virginio, odtisztec szo sje pa vu Kentucky odszélili i tam sje je vu Laure County-i vu ednom mádom lesenom hráni Februára 12-ga, 1809 te máli pojeb poroudo, steri je szledi Zdrúseni Držélaj prezident bio. Ábrahám je meo edno szeszetro i ednoga brato. Ali Ábrahám je doszta dao no szvojo mater, stero je túdi vecskrát pravo erkoucs: "Vsze ka szam jazs i ka csém bidti szam zahválen mojoj materi."

Ábrahám Lincoln szo vu nyegvi mládi lejtaj za "Abe" iménivati i tou sje je nyega drszalo trno dugo vrejmena. Abe sztarisje szo Baptizti bili. Nyigvi pop je bio Parson Elkin, steri je vszáki pár messecov priso okouli ino je tam vu szouszedni vesznicaj predgo. Te mládi Abe je vu toj krajini pár messecov v-soulo hodo. Ali gda je Abe szeden lejt sztar bio te szo sje nyegovi sztarisje vu Indiana držéle odszélili, kaksí 18 májlov dalecs vkráj od Ohio tekoucs vodé. Tam vu pústini szo szi nyegovi sztarisje edno málo kucso napravili i tam szo sziveli. Liki kak je Abe 9 lejt sztar bio je nyegova mati mrla, za sterim sje je nyegovo vcsenyé túdi szkoncsalo i ka sje je on vcsio tou je szpój szamo edno krátko leto vrejmen bilou, liki on je záto knige csteo ino sje je dale vcsio.

Za edno leto potisztom, kak je nyegova mati mrla je Abe Macsio doubó, ali ona je trno dobra bila za mládoga Abe.

Gda je on 18 lejt sztar bio te je on szebi málo ládjo napravo ino je naklo z-onim pouvom stero szo pripoudali na farmi ino je notri vu Louisiano odpelo na odajo. On je velkoga crásza bio, nyegova viszikost je bila 6 fuszov i 4 cole. Vu 18letí je on sse mocsen decsko bio i tak je z-szvojo ládjov vszigdár na pouti bio po steri poláj sje je doszta náveso, ár je doszta vsze vido i te je pomoucs túdi meo, med sterimi je on bio te nájpriácsnejsi.

Gda je Abe 21 lejt sztar bio te sje je familija pá odszélila, vu tom vrejmeni vu Illinois, kaksí ro májlov vkráj od Decatura.

Tam je Abe vó sou k-pávrom ino je zsmetno i mocsno delo szam za szebe. On je drva szekao i kúlo i tiszto je szprávo na ládje. Ali szledi je vu ednoj baoti za vó obszlúszávajoucssega delo i te sje je nyemi tá neszreca agodila, ka je ednoj szsznszki menyé tea dao, kak nyej racsuno i on je vu tisztoj nocí onoj szsznszki tiszto szam domou prinieszó, kelko je nyej menyé zvágao i tiszto je nyemi "Honest Abe" imé dalou, gda sje je vóvedlo.

Pri tom szvojem deli sje je dale vesio, ár je po vecsérji, gda je csasz meo vszigdár engliszki grammer csteo i vszáko novino je prectes stero je vrouke doubó.

Gda je on 25 lejt sztar bio te je vu Legislaturo bio odebráni vu Whigim Demokrátskom County-i. Rávno vu tom vrejmeni sje je on zacso studérati právo i on je poszvojem vózaszlúszénom vrejmeni pá nazáj bio odebráni vu Legislature. (Držéliska právdodávco Hizza.) Cejla držéliska právdodávco hizza je mocsno demokrát-

liska bila i vórna onim, ki szo robszkeszluge drszali na Juzsnom kráji Amerike. Ali Abe je doszta vido na szvojem ládji potúvanyi, gda sje je vu Orleans pelo, zatoga volo je on anti-slavery (prouti-robszki-szlúgov) bio. On je szebi eden fundament odébro prouti onim, ki szo robszke szluge meli i tou je ovado Stephen A. Douglesi i drúgim. On je bio gláva szvojemí párti i vszi szo nyega naszledúvali. Vu 1836 leti je on fiskális poszto i vu 1837 leti sje je vu Springfield odszelo. Gda szi je Mary Todd za szeno vzéo te je 33 lejt bio sztar.

Vu 1847 leti Lincoln nájdemo vu Kongreszusi i on je vszigdár prouti tisztim bio ki szo robszke szluge drszali.

Vu 1860 leti sje je demokrátiski párt (sztranka) na dvá tála rastálala i tak vu tom vrejmeni dvá kandidáta szo gori djáli, steriva szta szsela prezidenta bidti — Breckenridge i Douglas. Ali Whig párt je bio zdajsznyi republikánszki párt, steri je Lincoln nominéro Juniusa 16-ga vu Chicagi.

I rejszan 1860 leta Novembra je Lincoln odebráni bio za prezidenta. Vszáki cšlovek, ki je pozno Lincolnov program, je sje naprej znao, ka bojna bode! Stero je rejszan za pét mejszceov prislo ino méra je vecs nej bilou 4 lejt vu Zdrúseni Držélaj.

Kak bouzszi prezident on je velko zsmécsavo doubó na szebe! Ali on je nigdár nej bio vu szili, nego vszigdár je toplot i mzeló vsze goriszpogledno i tak je csinio, kak je on za dobro i pravicsno vido. Lincoln je doszta protivnikov doubó za volo toga, ka je robszkeszluge sseco rejsiti, ali on je pravo ka právdénifundament tou tak zselej i tou tak more bidti, csi sje nikákim vidi ali nej. Tak szo te robszki szlúgi szlobodni pouzstali po nyegovoj proklamáciji i Union je obrányeni bio pod touv bojnov

Popevje od Lincoln Ábrahámá tou právjio, ka je on bio te nájbougsi krszeník vu Zdrúseni Držélaj do eti mao. Ali on je bio eden szlobodnemislenoszti, ali szlobodno mislécsi cšlovek. On je nigdár nej szliso k-coj k-cérkvi ali vóv vo je bougi ino je pravo, ka je vsze natura i ravnano po právdi. Escse, ka vecs sje lehkó navcsimo od Lincolnovoga szitka? Lehko povejmo, ka sje eto lehkó navcsimo: Dobri lúdjé szo nej vszi cerkevna kotriga, i cerkevne kotrige szo túdi nej vsze dobre.

ZSENSZEK GIZDÁVOSZT JE LEJPI GVANT

Csi lejpi nouvi gvant, kaput, bluz po nájnovejsem divati i primejrnój cejni seséte dati szebi napraviti, obrnte sje zvit-paznosztjov kmeni.

Nájprednyeje delo i primejrná cejna zagvúsana

Mrs. HOSTMAN
471 Verona St.
Bethlehem, Pa.

V-KOROUNAJ

ali

V-DOLLÁRAJ

nájhitej i nájbóle rédno, brezi szaksega dojpótégne-nya plácsamo vó penezeposilanye tam prejk.

Za vlozbe 4 percentov interesa plácsamo.

Sifikárte odávamo na szakse linije.

KISS EMIL

BANKOSZKAHIZA

133 Second Ave. New York

Jedini zasztópnik Vograszke Trzstvane Banke vu Pesti.

Jedini zasztópnik Vog. Kr All. Zseleznice Kárte-Kancelája.

NAZNÁNYE

Bethlehemszkim szlovencom szpostenyom naznánye dam, ka szam

ZOBÁRNO KANCELÁJO

oudpro, gde szlovencom vszigdár na szlúszbo sztojim.

Od nájprednyejssega vóobszlúszávanya i nájfinejssega dela sje naprej zagvúsam szlovenszke podpérájoucsse.

Dr. LOUIS C. ZIEGLER

307 East Fourth Street

Bethlehem, Pa.

NAZNÁNYE

Szpostenyom naznánye dam bethlehemszkim szlovencom, prijátelom i szpoznáncom, ka szam

1924 Februára 13-ga vu Preletz Hoteli

423 East Fourth Street

RESTAURANT

oudpro i od onoga dnéva mao postúvanim szlovencom vszigdár na szlúszbo sztojim.

Proszim postúvane szlovence za podpéranye.

Malacsics Sándor, lásznik.

Zavüpvavnicke

"Amerikanszki Szlovencom Glász" Reditelsztvo, szpostenyom naznánye dá cstejocsim, ka, ki szi té szlovenszke novine sesé zapovedati, naj szi je szamo pri nasi "Zavüpvavnikaj" zapovej i naprej plácsa. Ali ki bi je Zavüpvavnikom nej mogocsi bio plácsati, on naj nám notri posle vu Reditelsztvo.

Opominamo nase szlovence, (nyugto) od onoga steromi za naj vszigdár proszijo odpiszek té szlovenszke novine plácsate i poglednite csi na tiszto odpiszki steroga dobite bode tej novin imé: "Amerikanszki Szlovencom Glász". Csi bi pa na tom odpiszki toga iména nej bilo, tak te odnász novin túdi nemrete csakati, ár mi tákse vu znánye nevzémemo, stero mi niti naznánye nedobimo. Mi szamo onim poslemo novine i nyim nyigovo plácsano sumo vu réd zememo, ki do meli tákse odpiszke pokazati, steri szo od Amerikanszki Szlovencom Glász novin szhájajoesi.

Amerikanszki Szlovencom Glász novin Zavüpvavnikov iména:

Bethlehem, Pa.

Bölecz András

Pittsburgh, Pa.

Markos István

Simon István

940 Vista St.

Newark, N. J.

Erbert István

15 Wall St.

Allentown, Pa.

Péter Farkas

514 N. Jordan St.

New Brunswick, N. J.

Louis Koszár

199 Hamilton St.

Palmerton, Pa.

Doncsesz Jozsef

Elizabeth, N. J.

Gombotz Ferencz

Cleveland, Ohio.

Joe. Schnedetz

9807 Kennedy Ave.

Bridgeport, Conn.

Tkálec István

92 Pine Street

Steelton, Pa.

Kamplin József

583 4th Street

Perth Amboy, N. J.

Lebar Iván

Akron, Ohio.

Jos. Kalamár

Chicago, Ill.

Mike Novák

1913 W. 13th Street

AMERICAN WINDISH PUBLISHING CO., Inc.

512 E. 4th St.

BETHLEHEM, PA.

Velki ogen na tréjem streeti

Na szrdíni vu váraskom trzstvenom meszti na South Side je zdaj v-szrejdo gojldno rejla vu sterom sztathaorarov 409-411 numerá hrami doli zgoré, vu steri szta D. L. Shulman i E. Hirch szvoje baute mela. Shulman je pod 409 numerov meo zselezno trzstveno baoto pod 411 numerov je pa Hirsh meo szvojo baoto, vu sterioj je vszefelé gvant trzso.

Tej hrami szo vu dvej dnévaj ob drúgim goreli, ár je zse v-pondejlek vecsér ob trífertále deszeti túdi ogeny vóvdaro vu Shulmanovoj baoti, liki tiszto szo na szreeso na pamet vzéli, ár je escse nej bilou ár je escse nej bilou trno keszno vecsér, tak je pa escse doszta lúdi na streeti bilou, stero je vesaszi ognýogaszilce naznanilo, steri szo zvelkov szílov ogeny pogászili, za pou vóre potisztom kak sje je vuzsgali.

Ali kak sje je zdaj v-szrejdo gojldno ob pou pétoj vuzsgalo, tou je zse vecs nej mogoucsse bilou obrániti i tak szo obej baoti szkoron na csiszto doli zgorele i csi je gli kaj prejk osztalo, tiszto za nűe vecs tak nede, ár je voda doszta kvára vesinila na tom blági.

Plácsajte naprej na:
"Amerikanszki Szlovencom Glász"

Joseph Vörös

Dohána i Cigárna Baota

809 E. 4th Street

Vsze sje dobí, ka je deci potrejbno.

Candy, Solszke potrejbcsine, Ice Cream, za Spilo skér, Patent Medecin, Szoder, itd. je vszigdár v-szkladárnici

Szakszi szlovenec naj bode kotriga Szlovenszko Drústva!

NÁJBOGSE MESZTO

gde

Papére i vsze solszko potrejbcsino vasoj deci lehko kűpite.

Vszefelé papére i drúgo blágo na velkom prebéranyi nájnizsisa cejna na solszkom blági.

Prinasz sje dobíjo vszefelé fárbe papérje za okinesenye.

Lehigh Stationary

Company, Inc

14 West Fourth Street
Bethlehem, Pa. (So. Side)

OBVARVAJTE DECINSZKI POGLÉD

z-sterov prílikov szle di doszta nevol lehko rejsite dejte. Pojeb ali dekléska zdobri zgljjanimi ocsálami vu právom vrejmeni sje lezsej vesí, lezsej spila, jej i szpi bouge ino je zdravejsse dejte.

Mí szamí brűszimo glazsojne

THOMAS P. CULHANE O. D,

OPTIKAR

107 West Fourth Street Bethlehem, Pa. (So. Side)

Stiri Dnévna Velka Odaja

pri

DEGNAN'S-i, 3rd & Taylor Streets, Bethlehem, Pa.

2 in 1 Shoe Polish vszeféle fárbe, vszigdár za 15c zadaj	09c
Outing Flannel, 27 colov sürki dobro blágo za	15c Yd.
Apron Gingham	16c Yd.
Zsenszke tople papuce, zsute i erjáve, kostale szo 75c zadaj	59c pár.
Na spulaj konci, Clarke O. N. T. vszeféle fárbe	05c.
Bleached Muslin, eden Yard sürki	13c Yd.
Unbleached Muslin, eden Yard sürki	16c Yd.
Hill Muslin, eden Yard sürki	19c Yd.
Zsenszke zsidene strunfe, csarne i drúge fárbe \$1.25 zadaj	98c pár.
Nase Lisle strunfe, stero szo prvlé kostale \$1.00 zadaj szamo	85c pár.
Bleached posztelni prtovje, 81x90 rédna cejna \$1.65 zadaj odávamo	\$1.39
Unbleached posztelni prtovje, 81x90 rédna cejna \$1.65 zadaj	\$1.35
Bleached prtovje, 63x90 za voutszke posztele	\$1.19
Posztelni prtovje, 2-1/4 yarda sürki	49c
Posztelni prtovje, 2-1/4 yarda sürki	56c
Vankisnice, 45x36 rédna cejna 50c na toj odaji az	37-1/2c
Moski delavni cipelje zasiti poplatje cvekova nega, lehka obűteo	\$4.45 pár.
Zsenszki cipelje, cejli i polojnszki prvlé szo kostali \$6.50 zadaj	\$3.95 pár.
Decinszki cejli i polojnszki cipeli za	\$1.95 pár.
Decinszki cipelje	\$1.49 pár.
Doszta moski fájni cipelov az szvétek-Walk-Over i Racine napráv	\$3.95 pár

The J. M. Degnan C., 227-229 E. 3rd Street

Bethlehem, Pa.

13468

ZADOVOLNI VLOZSNIKOV MÁMO.

Sztoga racsuna na vszáki stiri prebi válcov eden vlozsnik szpádne i tou trno szveklo poszvedocsi, ka vöobszlüsávanye, prijaznívoszt i nasi vlozsnikov zagvüsanye je trno pripoznato.

PREBIVÁLCOV DOSZTOJNOSZT

nas bank vszigdár vh voditelszkom pozványi szpeláva.

Ete bank je vrejden i rad vzeme vase vlozsbe

Bethlehem National Bank

Prejk od Market House 3-ji i Adams Sts. kükeo

EDEN DÁR VSZÁKOMI

Ví lehko küpíte vsze dáre, stere te potrebüvati na príseszten bozsics, csi sze ví zdrüzsíte k-nasemi bozsicsnomi klubi, steri sze zdaj odpré.

Odpré sze prísesztni Pondejlek

Tak je — i escse vam osztáne za sparavnoszt tüdi. Szamo malo vszáki keden — naj ne zaosztánete. Prídte notri knam ino nász opítajte naj vam lehko raztolmacsimo vsze.

Peoples Trust Company

Odprejto
v-Szoboto
po Vecseráj

4th and
New Sts.
Bethlehem,

E. P. WILBUR TRUST CO.

FOURTH STREET and BROADWAY

Vejka od Glávnoga Banka 606 W. Broad Street

Tou je Nájvéksi Bank vu Bethlehem

3% interesa plácsa na sparavnoszt polozseni penezaj

Gucsímo tüdi tühinszke jezike

(Pítajte za Mr. Bartosa ali pa Mr. Gasda.)

PASCSTE SZE

csi scséte za szvojo rodbino ali prijátele pravice i sífkárte poszlati, naj vu nouvoj kvoti vöprídejo, ár po toj kvoti doszta menyé lödi püsztijo v-Ameriko.

Prídte vu nas Bank i mí vam dámo vsze preszvetloscsenyé stero vam je potrejbno k-tomi deli. Sífkárte odávamo na vsze íinije i pravico vam tüdi szprávimó.

NA INTERES POLOZSENI PENEZ PLACSAMO
3% INTERESA.

MI MAMO PENEZE NOTRIPOLZSENE
od

PENNSYLVANIA DRZSÉL VLADE
NORTHAMPTON VARMÉGYÖV VLADE
CITY OF BETH. — VARASKE VLADE
CITY OF BETH. — SOLSZKE VLADE

Gosztonyi Savings & Trust Co.

Third and Pierce Streets

BETHLEHEM, S. S., PA.

TOLDI

VERSUSKO PRIPOVEDÁVANYE

Nê ! nemam vüpanya duzse tü osztáti, brat je zrok, kamkoli ga scsé moj bög djáti; nyegov vmorec bi jasz ednök zlehka pósztáo..... nehom nigdár ! — vecs od toga gucsao.

Ali telko právim : neplacste sze, mama, vö trbê zse vrzsti vsze bojazen náma: nidem záto, da vecs szé nazájneprídem, vörjem, kaj vu bögi bránitela nájdem.

Velko môcs obcsütím v-oböma ramoma, nehom je zaprávlao v-skegnyi, mlíni mama, doszta csüjem od vitéztva mojga ocsé, i jasz, jasz bi blato mojga roda imé ?

V-Büdino gori mam idti za vojníka, pokázati mam tam mojmi králi nika táksega, ka nede na szramoto brati, nego nevoscscénoszt ga má pocerati.

Proszím vász tak lepö, drága moja mama, necekníte sez vecs, neplácste za sziná; kí je escse nê mr'a, zakaj ka plakati, vém ni mrtvec néma li mrtvec osztáti.....?"

Vecs bi escse zselo materi praviti, da v-dvöri pszi nebi zácsali tröbiti, ali szlüsavsi nyé, brs sze je szpömeno, kaj je edno jáko neszpametno vcsíno.

Psze je nikaj drügo zdaj nê razdrázdszilo, nego, kaj je vuká privlékao vu hizso; oni vszo drzsíno brs ze-szna zbíjejo; záto li nakrátcí szkonesza szvoje delo:

"Nemorem sze duzse jasz eti müditi, vász pa, mama, bög moj má blagoszloviti; blagoszlovi vász on tak vu etom zsítki, zselém z-szrdca, kak tam v-nebeszkom prebítki."

"Áldüj te ! áldüj te !" mati dotéc právi, sto ? i koga áldüj, tö li míszli v-glávi; znála je, kaj on bög, kí szrdca szkrovnoszti brodi, nyé zselénye dopuni z-miloszti.

Tak gda bi sze otrok od nyé szrdca vtrgno, nega, kí bi zrêcsti znao nyé manro grozno, vémda je nyidva düb bio on lanc med nyima, kí sze je nê zbontao, a'sztrgao med dvöma.

Pszi szo medtém vedno cvílili, emünckali, i z-grozním tulenyem po dveraj skrábali: gori szo sze sztepli i hlápci med kricsom, i ze-szna zdranfali Gyürgya z-lármov, trüpom.

"Sto ? ka je hodilo eti ?" obégajo, gda tiva dvá vuká v-poszteli várajo. "Miklosa csin je tö, nê drügoga delo ! za nyim, za nyim pojbjé !" je Toldi György velo.

I kak gda sze szrsnyöv gnezdö gorizdrázdszsi, tak sze vsze vu céloj hizsi hitro zrási: tiszka, szünýáva sze lüdsztvo po trnáci, drce szemta peski, na bisztri jahanci.

Gdetá ? kama bezsí ? tö nezná zdaj niscse, i kak brez' pameti ga kak nörü isce ; naszlédnye je Gyüri grozno vsze zopszúje, naprê gézdi, i vesz roj ga naszledüje.

Jeli csüje mati zdaj eto hrabuko, tulenye, vlovcov krics, i szledárov nyavko ? csüje, kak tröbijo: pred nyega, pred nyega ! i zná, kaj Miklosa goni roj prédnyega.

Nê ! nika ne csüje. Gda je nyé szin lehno, cvét nyé szlédnye môcsi je célo povehno, vu szvojo posztelo liki mrtva szpádne, omedlé, i bög zná, gda zs-nyé páli sztáne.

Mogoucse je na eden cajt cejlo lüdsztvo za norce napraviti ino mogoucse je do vekivecsni hípov lüdsztva eden tao zvodjávatí, ali nemre do vekivecsni hípov cejlo lüdsztvo za norce drzsati.

ABRAHAM LINCOLN.

JOSEPH CZOPOTH
szlovenszki storos

4th & Polk Street kükeo
BETHLEHEM, PA

Primeni dobíte nájbourgse Goszece Pérje i k-coj valon Plátno.

Szákesféle szpoudjen Gvant, kak za velke tak za deco. — Lejpi stofatni Gvanti i Ka putje za deco, na nájrédnejso cejno. — Azsurozás tüdi delamo na szvoji masínaj.

Jedíni trzsci Aunt Polly i divatni Stout Obüteli za Zsenszke. — Nega tak velke ali tak mále nouge, ka bi mí nej mogoucsi bíli Obüteo dati.

Velikoszt : 2½ do 12 numere sürki i vonszki.

M. E. Kreidler
i Szinovyje

NAJPOSTENEJSA
OBÜTELI BAOTA
17 East Third Street
BETHLEHEM, PA.

VELKO

dobroto vesíníte, drági szlovensci, csi sze v-storaj szpomené, ka szte vu nasi novínaj esteli glasüvanye.

Jeli radi bi vszigdár veszéli bíli? Ja, da je pa tou nej mogoucse. Nikso nevoló vszáki má. Ali eden VESZÉLI vecsér szí dönök lehko szprávíte Februára 23-ga, v-Szoboto vecsér NA PÖRGARSZKOM BÁLI!

SPECIÁLNA FÁLOCSA ZA
SZOBOTO PRI KLEIN-I

Trno fájni bejli linen 36 colov sürko prvle je bilou 75c

zđaj sze odá za 47c Yd.

Rávno tiszto 45 colov sürko prvle je bilou \$1.00

zđaj za 57c Yd.

Nájfinejsi importejrani Gingham je bio za 49c

zđaj za 33c

Za posztelíno trno fájno plátno vu lejpi mintaj kostalo je 39c

zđaj 28c

Szvilno plátno vu nájnovejši mintaj trno fájni kвалitét za trno dolipüscseno cejno bode odávano. Rávno tak trno fájni stofí 36 colov sürki vu szakseféle fárbí prvle je bilou za 98c

zđaj za 67c Yd.

Moske szrakice vu nájnovejši mintaj trno fál bode odávane. Prídte ino sze ogvüsíte szamí.

M. KLEIN

321 E. 3RD ST., BETHLEHEM, PA.

VU JEZÍKI ZSIVÉ NÁROD

Tiszti cslovek, steri postüje szvojo národnoszt, szvoji ocsákov indasnye návade, peszmi i vsze, vsze, ka je pred nyim postüvanya vrejdno, — duzsnoszt nyemi je nájbole postüvati szvoj Materni Jezik! Mí Szlovensci szmo tüdi eden máli národ, kí moremo vsze tou postüvati. Ino csi tou nescsemo zatajiti, podpérajmo, cstimo po szvojem jeziki pizsane stampe, steri csuvajo, gori drzsíjo nase národnosztí bívoszt. Mí Szlovensci bár nemamo drüge stampe po nasem jeziki eti vu Ameríki, szamo edne novine, stere táksi cíl szlüzsi-jo i té novine, stere moremo podpérati szo

AMERIKANSZKI
SZLOVENCŌV GLÁSZ

Pohistva odaja vu Fubruári

VSZE NASE POHISTVO je pri cejni püs-cseno od 25% do 40%

Na vszej PRESZTRALAJ je 1-3 tao cejna püs-cseno

Prinasz sze zdaj na polojno cejne odávajo vsze
POKROVCI I BLANKETJE

—VAS KREDIT JE DOBER PRINASZ—

Goodman Furniture Co.

305 EAST THIRD ST. BETHLEHEM, PA.

J. Louis Bolich

Pogrobnik i Balzsamérar

10 E. 4th Street

Phone 803

733 E. 4th Street

Phone 1161

Primeni dobite vszigidár nájhitrejse
vöobszlúzsávanye

Gda te vu potrejbcsini szemo pridte kmeni i
zadovolni te zmojim vöobszlúzsávanyom.

NAJDITE SZE ZVASIMI SZPOZNANCI.

VU

NEW MERCHANTS HOTELI

BETHLEHEM, P.A.

(4th & New Streets, South Side.)

Nájbookse vöobszlúzsávanye. — Primejrna cejna

W. E. HOCH, Lásztmfk.

Vu potrejbnom vrejmeni eden ton vogelja
million dnévov i noucsi odvnré — Nase
vogelje je za obrambo prouti mrazi.

Ví esese pomlité kaksá nevolá je bíla za vogelje
lajnszko zimou, — jeli de kaj bougse vu etom leti
tou ni eden nevej. Zakaj bi szi vzéli nepotrejbno
pripetjé? Edno pár tonov NASEGA VOGELJA
vu vasoj zemenici vász obráni od mraza i od nevar-
noszti vu zími, ino vam hram priátelszko naprávi.
Eden ton od NASEGA VOGELJA je vecs vrejdno
kak pa millon fúntov vrásztva.

BETHLEHEM COAL CO.

Third & Monroe Street — Phone 882

678

TELEPHONE

678

ZELKOV TAXI

Vnoci ali vudné vszigidár
je vu szlúzsbi komistécs
i kamakoli.

Politicsna ino indusztrijszka demokracija

(Dale od 2-ga sztrána)

kak ozdrávenoga csloveka
tekáj krvi nesztanno i nez-
mejsano funkcionejra.

Sztotine lejt nevoluiva-
nye je lúdsztvo za neverjé-
no napravilo, ovak bi nej
bíla potrejbcsina na tou, ka
bi dúso trbelo vu nyi vlejá-
vati, ka geto glédaite, ka de-
la szvetszke organizácie kli-
ce zsvoucse májo, pa náj-
mre vu revolucionszke in-
dusztrijszke organizácie
doubi.

Tej organizácijov zname-
nitoszt zse dnész nancs ne
poménsáva doli kapitáliz-
mus ino revolucionárne or-
ganizácie szo fundamenti
cejloga szvejta vküpprikap-
csévse indusztrijszke demo-
krácie. Doszta sztotin lejt
bi trbelo, dokécs bi indusz-
triszka revolucija k-navája-
nya nászahaji prisla, csi bi
delavci vu szvoji organizáci-
jaj nej térgyali zrejloga mis-
lejnya doprinesávanye. Z-
zsvoucsega bode zsvoucsi,
právi naturszka znanoszt.
Z-organizácie organizácia,
právi moderna revolucia.

Nega centrálne zmozs-
noszti, naj bode bár drzsá-
va, penezna oligarchia, poli-
ticsen pára, vojszka, poli-
cájsztvo, ali kaksekoli za-
véznistvo, stero bi delavcov
brezi isztinszkoga vszákde-
nényega pridruzsenya zsi-
tek, vérsztva velke problé-
me szamo z-ednim krátkim
sztopájom znalo k-cili blízse
pripelati. Szvejta dogotki
nam dnévno pred ocsi presz-
térájo példa. Ali z-tém zou-
csi nega cíla, nega reforma,
nega ponávlajoucse miszli,
stera bi brezi nászahaja osz-
tála, csi organizácia, stera

ZA ODAJO

Za volo odpotúvanya edna
fájna Groszarszka Baota jeszte
za oda: o eden eden car fare do
Allentown-a i eden do Bethle-
hem-a.

Trno prilicsno meszto za
meszára.

Vzente Allentownszko káro
i idte doli pri Oklandi.

cil naszledúje, sze nemre ra-
csunati na delajoucsi velko
vnozsino. Zató lehko bátriv-
no povejmo, ka je policsna
demokracija márnoga lász-
noga csalársztva zsájfntati
mejér, stero nikomi nej tr-
bej, indusztrijszka demokrá-
cia je pa számnoga zsitka
bívoszt.

100,000,000 dollárov

Amerikanszke novine od
ednoga cajta mao trno doszta
písejo od edne velke svindla-
ríje pouleg edni olíjovi vretin-
szki mezóvov, vu stero delo
szo notri vmejsani politikuske,
nájme miniszterje túdi, za
steroga volo je Denby marinar-
szki miniszter mogo dojzavhá-
liti.

Toga skandaluma válovje
je prejk vdáriló szenátusa na
nájzádnyi gyúlejsaj túdi pri
steroj prilíki je velko stükanye
bilou vu szenátusi. Reed szená-
tor je med vecsimi etak gueso:

“Zavézniska vláda je na
gouszti sztála zoucsi z-velkov
nevarnosztjov, ali nigdár je
nej sztála zoucsi z-táksov vel-
kov národnov szramotov, kak
zdaj.

“Korrupcia je goripotézsila
szvoj zamázani peesat na nase
národnó znamejnye.”

“Mítenya zamázana pout
vdiljek pela po kabinetí. Trbej
tou pout podugsati do zavé-
niske temlice. Tou térgya pra-
vice i dúhsne vejszti rejes”.

Osztre reesi szo tou, z-ste-
rimi je Reed szenátor na Do-
heny, Sinclair, Denby, Fall i
Daugherty szenátor, miniszte-
re cíla, stero tao májo vu toj
olíjovoj svindlaríji. Velko je
bilou Reed szenátora zburka-
nye. Po nyegovom racsunanyi
i po Doheny-ovom vadlúvanyi
szo sztou million dollárov zno-
rili z-drzsélszke lásznoszti, z-
veskoga imánya olíjovi baron-
je, z-pomocsjouv vládnimi ko-
trigami.

Sztou million dollárov je
neszmerna suma esese vu Zdrú-
seni Drzsélaj, vu velki imá-
nyov domovini túdi. Ali 179-
650,910 dollárov je esese vék-

Bridgeport, Conn. i Krajína

Zavüpavnik: Tkálec István

92 Pine Street,

Bridgeport, Conn.

DOKTORSZKI RECEPT SZEBI dajte vu DUKA

apoteki napraviti

Vu DUKA patiki sze vrásztvo, od ednoga pri vrásztvi
rédjenyi obsztaranoga 30 lejtloga zevcsenoga vu BUDA-
PESTI EGZAJMENOGA, diplomejranoga VOGRSZKO-
GA patikára szkrblíov znanosztjov vküper rédi. OD
TOGA BOUKSEGA PORÁCSANYA NEJ TRBEJ!
Szvojo patiko szamo pod mojim IMÉNOM, jeli vídite?
vise moje baote na IMÉNÉTÁBLI A. DUKA imé i OB-
RAMBNOZNAMEJNYE. TRÉSZETI LEJT szam zse
vu patikárszkom deli, kelko szam sze zse od vrásztva i
od betegov VU TEJ TREJ DESZETI LEJT návcsó i
szpozno, tou tisztim na szlúzsbo púsztim, steri sze VU
KAKSOJKOLI NEVOULI, ZVÜPAVNOSZTJOV kmeni
obrnéjo.

Kak jedini v-BUDAPESTI egzajmeni diplomejrani pa-
tikár vu etoj drzséli, na 30 lejtno moio szlúzsbo sze za-
závam, proszim vsze szlovence za podpéranye. Pazite na
imé.

A. DUKA 301 Hancock Ave. Cor. Spruce St.

Hancock Ave. i Spruce St. na kükli Bridgeport, Conn.

Primeni dobite küpiti vszigidár dobro i
frisko meszou

OSLAI ISTVÁN

SZLOVENSZKI MESZAR

208 Spruce Street, Bridgeport, Conn.

sa suma. Telko je zneszo vö tröszt zagvüsa ocelnoga pou-
ocelnoga trösztá esiszti haszek vretinsztva lászni jus, za duzs-
noszt drzsí, ka naj drzsáva sz-
vojo organizejrano moucs vu
boj pela prouti ocelnoga trösztá
nájmenoga robsztva szlu-
gam, csi szo tiszti nej zadovol-
ni za gládni lon do pretrganya
delati, ali vu strájk idejo prouti
vöporoblenyi.

Kapitalistov edna mála osu-
pora je sztou million dollárov
vkrádnola od drzséle. Ali kapi-
tálistov zloucs od leta do leta
jezér million porobi od delav-
szkoga zloucsa.
Reed doli scsé zracsunati z-
touvajmi. Delavsztvi bi pa tr-
belo doli zracsunati z-raubarani-
mi.

— 180 —

neprijétno szpomína, ka té cslovek v-prgícsi má.
ino táksim lúdém med skramblami bidti, nájme
za volo politicsnoga pártinszkoga sztálisa,
je trno neprijétno. Aladár je drouvne ráte dojpla-
csúvao, ino pouleg prvejsi racsunov za pár lejt vö-
odplava od mládi lejtni poteknyenoszti povoudni;
ali ka naj dela zdaj, nej kak Gerstnerov zet, nego
kak Hegyfalusy Aladár, z-koustanov nemeskov giz-
dávosztoj, stera je zatajila preminoucsote niesesz-
noszt?

Cejli eden keden je brezi voule bio — zsené
brezi szkrbí, dobra vola, premenlívo razveszeljáva-
nye, — tou nászladno dománye vrásztvo je nej mog-
lo pregnati obsztinoszti trüid. Z-tesztouvom sze je
dnévno vövozo zavérsztvom, béresov i derarov de-
lavno moucs je vküppriglíjao z-pouvanya vlozbe
primejrnosztoj, po racsuní je znao, ka eden derar
kak velki kapitális namesztúje, ino kelko je vrejden
cslovek z-popolnov moesjouv. Tou racsunanye je
nyemi na pamet dálo pridti paniperdo, nedélavnoga
dnévakrádnika, steri, ár je vu visise vrszt szpadno,
je brezi trüidavnoga dela goszpoud, orátja zemla je
nyemi goszpodícsov neszkušenoszt, vkraj poberé
od nyi imánye, k-mányoszti ji privádi, ka naj na
sztoukráje raztoríjo peneze.

Z-tesztouvom zoucsi je vucseník bio, ino sztá-
roga je razveszeljávo z-szvojov szkrbnosztoj. Szta-
rec je nezracsunanokrát scseo pítati, ka csi trbej
grúnt ali árendni tao? Csi scsé peneze? Ali szta-
rec je vu szvojem vucseníki gavalejra vido, ino bole
ga je líbo, kak pa ka bi ga oszramoto. Hcsérini pe-
neze szo popolno poszkrbeli lízsnoga vörtivanya
tiszti tao, stero je kamaráskomi szinouvi velkoga
szvejta k-pozványi na vödopunyenoszt trbelo.

— 177 —

csütöno dreganye ednozadrügim doszégno, ino csi
je protivnik nej potrplívi: nevolu vnozsina ga lehko
doszégne. Lejpa zszszka je zaszípala mozsá z-lü-
béznosztoj, vu stero povoudni je zmejnószti, millü-
vanye i pokomoszti proszo vö.

Pogan bi bio, kí bi tou lübézen naopak razmo,
ino ova sze je otouvila z-szvoje mrzloszti, na obram-
bo je sztoupila Aladári, Irmo je med obímányom po-
kouro, ino za pou vöre szo tejvi dvej mládívi zszsz-
ki szo sze mozsá na rami vizécs szmejále vküp ino
naszledúvanye.

Böski je nej prislo na pamet, ka bi kak fis-
kálisojca nizsise pozványe mejla, kak pa vu ocsinsz-
koj hizsi. Mozsá je szászilo vármegyóva rázumi-
nosztvo, poszli i politika je ocsrsztvíla dnéve, vu
steri szo zszszki z-odloucsenov szkrbnosztojov zísle
vö pazlívoszti znamejnya, — edno vrejlo v-rouke
széganye od mozsá, prilízavno szpoznavanye od drü-
gi, — ino tou je po dnévaj doszégno z-ednim rouz-
rim bomblekom, steroga je zdaj zse zsiték dao.

Náglo je koustala ta mláda zszszka tou nász-
ladnoszt, stero je po nisterni sztvorjeni zsitka kroug
dao, — gvüšno naprejidejnye, brezi vcaganya zsitka
zgléd, ka tú sze neszpatmetnoszt nemre pogroziti, ino
gvüsen troust, ka príszesznoszt vecs túdi dá. Ponov-
no je dobro szpádnola nyénomi szrdeci ona vejszt, ka
je ona precajti szpozna, ino po maternom stímanyi:
potúlila sze, za kíns sze potúlila, ka naj sze z-tisz-
tim pozdigáva, ino toga je ona túdi vrejdna bíla.

Tak je odtéklo ocszenyena zsvilejnya prvo leto,
vu szpreminývanyi, vu pazki eden za drügoga.
Mouzs je delao, ino od delavnoszti düsevnoga i ma-
teriálnoga haszka je vu szlobodnejsi minutaj doli

Vu Northamptoni nega Slot masínov

Northampton County detektív George Ryan i nyegov pomocník Arthur Clements, szta vu niksém poszli hodila vu Northamptoni i kak szta tou prvejse delo zgotovila, te szta sze okouli po storaj vzéla ino szta iszkala, esi bi najsla Slot masíne, ali kak je county detektív szam glászo, tou sze je nyima nej poszrecsilo, ár szta slot masínov nindri nej najsla. On bár tak právi, ka je tou záto tak, ár je on zse pred pár kédnami táksim lüdém tou naprej zapovedo naj szi té slot masíne sztráni zdejvajo, ár de je on naci preganyao. I tou szo lászténike tüdi poszlühnoli ino szo gori hejnyali, sztouv nikaj nej vrejdnov spilov.

Bougse szo potí, ali bole nevarni szo automobil pelajoucsi

Department of Highway je edno glásenyé i vöpokázanye vödao od január meszeca zgodjení neszrecs vu Pennsylvania Highway-aj, vu sterom sze vöpokázse, ka je 13 lüdi bilou bujti i 81 cslovek oranyeni, vu tom meszeci. Sészt lüdi z-tej, kí szo bujti i stirje oranyeni szo peski hodécsi bíli. Drügi szo tiszti, steri szo sze z-masíni pelali. Vszevküper je 104 neszrecs bilou zgláseno Highway Departmenti. Kakti návadno, nájvecs neszrecs sze je vu táksi mejsztaj zgodilo, gde je nájbole nej nevarno bilou.

Vu Highway Departmenti szo zdaj goriglédali ono glásenyé, steri je pred pár meszecamí notri pred department dáno bilou, ino szo na tou gori prisli, ka szo sze neszrecse podignole vu tej zdajsní szlejdnyí meszecaj, esi gli, ka szo nevarne mejszta pobouksane, za steroga volo bi sze menyé neszrecse moglo zgájati, kak pa predetim, steri Secretary, Paul D. Wright szam potrdi. Kak je on z-prlícsnimi recsámi zamerkaó: "The safer the road the more careless the driver." I tou je rejszan izstina, ka esi szo potí bole gvüsné, tirajoucsi bole nikaj ne pázió.

Z-tej 104 neszrecs je 54 zgodjeno bilou na dobri szühi potáj; 26 na mokri szkliszki potáj; 24 pa na ledeni potáj. Sti-

rideszét neszrecs sze je zgoudilo na dobri rávni potáj, 28 na malo szlouki potáj, 21 pa na prevecs szlouki potáj. 26 neszrecs je nevarni bilou, 11, steri szo nej doszta kvára napravile. Stiri neszrecse szo bíle na zselezneputi krizsenyi, 11 na vounzikrizsopotji. 6 na Highway mosztáj i 6 neszrecs sze je tak zgodilo, ka szo z-automobilí vküper vdarili.

Vu tej neszrecsaj, steri szmo pokázali, kak peski hodéce, tüi je 6 neszrecs, táksi bilou, gda szo tej lüdjé rávno vu tiszti kráj sli kak automobilje, trijé szo pa prouti automobilom sli. 5 driverov je pijáni bilou, steri szo med tejmi neszrecsami bíli.

Automobil pelajoucsi morejo csteti znati

Harrisburg, Pa. — State Highway department ne dá auto driver lájznice táksim persounam steri nedo znali englisiki csteti i od prvoga márciusa de vszáki automobil pelajoucsi mogo meti kárto, stera de tou szvedocsila, ka zná csteti, ali sze pa má vesakati ka de doli príjani ino notri zaprejtí.

Té department tou csáka od vszákoga csloveka, steri de tou kárto proszo, i tüdi vszi tiszti automobil pelajoucsi, steri szo 1923 zse meli automobil pelajoucsi lájznice naj znájo csteti ogvüsanostzi zravnyane (safety measure). Té department za tou novov merov záto ide, ár tou zse vu Marylandi, New Jersey i Connecticut drzsélaj vu sztki jeszte.

Tou je tüdi zgláseno, ka sze níkse spajzsne pítanye nedo pítale pri tej vöposzlühanyaj.

Farmerszki export vu 1923 leti

Eti je racsun na krátei vküper vzéti, kelko farmerszkoga blága sze je preminoucse leto vu zvönejsnye országa odpelalo farmerszko blágo vu 1923 sztvino valon bilou. Od Zdrüzszeni Drzsél sze je exportálivalo farmerszko blágo vu 1923 leti szamo za 667 million dollárov vrejdnostzi, 1922 leta za 821 million dollárov, edno leto predtém 1921 leta, pa za 1117 million dollárov vrejdnoga farmerszkoga blága je bilou odpelano z-etoga országa. Tou sze kázse, ka v-europi zse bougse ide. Ali farmerie znájo za-

kaj je tou tak, esi do nazáj glédali na 1923 leto. Odtoga mo szi esese vecs csüli guesati gda. szo ednouk zaesne prezidenta kortivanye.

SZLOVENCÍ!

Podpérajte tiszte baotose, steri nász szlovene podpérajó. Tou szo tiszti, steri vu szlovenszki novínaj glasüjejo. Tou szo tiszti stori, steri nam nej potrejbno zouszedno porácsati, ár vu Pittsburghi szlovensi nási bratie szamí dobro znájo, ka vu tej glasüvajúoucsi storaj za rédno cejno dobro blágo dobíjo i szaksega szlovena prijaznívo vöobszlühzávajo.

SZLOVENC nezsmi brezi szlovenszki novín bíditi. Plácsajte naprej na nase novine!

NORTH SIDE HARDWARE CO.

Prinász sze dobi szákse zselezna potrejbcsina, kakti: Sparhetje, Lampaske i száka potrejbcsina za Automobile.

855—857 East Ohio Street, N. S. Pittsburgh, Pa.
Bell Phone 2508 Cedar.

ZA ODAJO

Jasz mam dvá (2) SZALONA na North Side, Pittsburgh, Penna., ino szam privolem odati ednoga z-bizniszom i zidínov vrét, ali pa szamo biznisz, kak sze küpci vídi.

Zvedávote lehko pri mojem agentí

500 EAST STREET, N. S. PITTSBURGH, PA.

Pazite na Bronk-a

vszáki meszec

Eden keden príjétna odaja

stera zdaj bode szlejd'en keden vu januári Zvönrédna fálocsa na vsze zimskom blági Poglecnite nase circuláre príseszten keden

M. Bronk

ZSENSZKI GVANTOV BAOTA

833 E. Ohio Street N. S. Pittsburgh, Pa.

Pittsburgh, Pa. i Krajína

Zavüpavnik: Markos István

940 Vista Street,

N. S. Pittsburgh, Pa.

Louis Kozár

Meszar i Groszeris

3178 McClure Ave.

N. S. PITTSBURGH, PA.

Postüvani Szlovenci!

Primeni dobíte posteno blágo za primejrno cejno i rédno vöobszlühzávanye vu vszáksém vrejmeni.

Telephone Cedar 8131-R

NOVY'S

Café & Restaurant

Cor. Madison and Peralto Sts.
Pittsburgh, Pa.

Postüvani Szlovenci! Sztavite sze pri John-i na kükli, ár tam dobíte nájbougso jejsztvino i pítvino. Vszáki szlovenec bode z-nájlepsim postenyom vöobszlühzeni

John J. Chapman, lásznik.

Vi dobíte primeni küpiti vszáksé féle nájbokse Cigare i Cigaretline, steri szo sztoza nájboksega do hána napravleni. Jasz to nájbrednyejse blágo, naprebéranye vszáksém iméni. Tüdi vu toj nájbepes posttávi decinszko spiló dobíte primeni küpiti. FRANK EMBERSITS 923 Chestnut Street N. S. Pittsburgh, Pa.

Primeni dobíte ráj bokse blágo za rédno cejno. Pridte vu

S. MALLIN, Vörarszko bauto.

729 E. Ohio Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

Zimszka Püscsena Cejna pri PATZ-i

Nase blágo vu Moski i Pojbinszki Gvantaj je pri cejni trno znizseno naj sze hitro vkraj odá.

Zdaj je vrejmen naj sze poszkrbíte za zimsko potrejbcsino

Speciálnosztí!

Možkom za delo mocsne lacse.....\$1.85
Moski Piszani—Csarni Zgorniyikaputje.....\$1.85
Pojbom z-dvojimi lacsamí Gvanti.....\$18.85
Pojbinszki fájnszki Zgorniyikaputje.....\$8.85
Moski z-vune Union Gvanti.....\$1.85

Joseph Patz

MOSKOV I POJBOV BAOTA

829 East Ohio Street N. S. Pittsburgh, Pa.

F. N. HOFFSTOT, Szednik GEORGE G. SCHMIDT, Peneznik
T. W. FRIEND, Podszednik H. J. C. BREKER, Podpeneznik

Penezna Vrejdnoszt \$200.000.00 Cejlo Imánye \$350.000.00

NATIONAL BANK OF AMERICA

709-711 East Ohio Street Pittsburgh, Pa.

Safe Deposit Box-e sze dobíjo z-Arende
4% Interesa plácsa na sparavnoj sumi

PEOPLE MEAT MARKET

JOSEPH FELKÁR, Lásznik.

Szlovenci, kí szi scsé dobro frisko meszou küpiti on sze naj obrné vu mojo mesznico, gde sze dobi szákse féle frisko meszou za rédno cejno.

849-851 E. Ohio St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Telefon Cedar 9529

Vszigdár dobro i rédno bodete vöobszlühzeni, esi pridete vu moj Hotel, ár primeni dobíte tou nájboukso blágo za nájbrednejso cejno.

Horvatski i Szlovenszki Hotel

Matt. J. Bestic, lásznik

834 E. OHIO STREET N. S. PITTSBURGH, PA.

Naznánye dam vszém szlovencom, komi de potre buo na Pogrobnika, on sze naj obrné kmeni, gde dobi náj bole postenejse vö obszlühzeni

JOSEPH A. PAPPERT, Pogrobnik.

711 Lockhart Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

zracsunao zseni, od toga csákavsi szpozánanye, ka je rázum nej pocsívala, ka je z-nászhajom trpo, ka je delao i toga zájénno darúvanye je zsené príjzníva megnyenyé, ár zsenszka szi teda mízli ono szkrovnoszt: vrejden je bio na tou, ka je moj sznejínszki vejneec doli vzéo z-gláve.

ALADAR.

Bezerédy Pál je na tolnavármegyövszkom velkom gyülejsi szamovolno med duzsnike sztoupó. Sztári Hegyfalussy je precasteo te glász, je nakla lüeso novine, ka je dosztaféle norcov vido vu páriskom norhauzi, eden sze je za Bogá, drügi za kralá, trétji za Mózsés, ovi pa za zsalod szedmicsa, zelénoga szpodnyicsa, ali sto zná zakój sze je kebzüvao; ali ka bi steri gotove peneze na szto djao doli, ka naj on tiszto plácsa, z-sterim je nej duzszen: táksega norca je esese nej vido.

Sztári Hegyfalussy szi je pogucsávao z-szvojima szinom na ednom poudnévi, od toga politicsnoga stükanya szpoumenovsi, je szinouvi ovado, ka bongiláris na ménse potégne, ár prouti porejji bojüvanye nyemi doszta penez kosta, ino té boj ne püsztij. Nyemi privilegium trbej, ali sze pa z-országa odszkíta. Aladár je nej pravo prouti, — brezi brumbranya je poszlühno tiszto sumo, steri je sztári nyemi nakano na edno leto.

— Z-toga sze mores zadovoliti, — po mojoj szmrti je tvoje, ka osztáne, — povrszi tam bezséce, ino vu tvojem bongilárisi vecs osztáne.

— Tou je zse vidme pítanye, lübléni apa! Z-pepezi racsuni ocsa ravna, od moje vidme jasz.

Aladár sze je vu váras odpelao. Med potjouv sze nyemi krátanye, vöjemánye vrtilo vu glávi. Tej drvéni vorcáni, steri szo mrzli kak vidme i odzvóna szvoji határov szo konzekvetno, brezi miloscse nepöpsztécsi.

Vu váras prisévsi, nájprii poznánee je Kérgessy bio, zavüпно je pozdrávlao náglo tirajoucséga Aladára, kí je sztároga cimborá na rejtki vido, ár szta vu politicsnom szvilejnyí nájbole ouzdalecs sztalá eden od drügoga. Aladár bi do nébe lejtao vu naprej idejnyí, Kérgessy sze je pa nízse podkápao vu zémli kak krt, ka naj li ne vidi ednouk takzvéní preszetloscsénya dén.

Kérgessy je na szvojo sztaroszt zgübo lüst na pripetjé. Spilati je nej bilou trno mogoucsé, ár szo tiszti novínpszátelje vöospotali touvajszko razveszeljávanje. Zsené i roda je nej meo, kí bi nyemi lübézen lagali; tak je pa politizejrac, ino kak gyálne pámeti, je pozváanye doubu vu pártovszkoga szítka intrikálivanyi, ino sze nyemi szenyalo ali szo nyemi rejszan posepnoli, ka szvojeiga prestímánya na szpozuanje sze lehko racsuna, — na tou je zse zdaj znátur-nosztjouv naprej tron, ka meszto ponücani lüstov ednoga novvoga pridobí ino kebzüje, káksi fájni szladesece bode od vizzikoga krája prisévse odloucsénye.

Od sztári lüstov je nyemi eden oszto, gvinanya zselejnye; ali stirideszét dnévni poszt je notrivdaro, ino vu bongiláris je nej telko gvinanye primejrno od preminoucsega, — za toga volo sze je na glíno vágo nadigávao, esi je gli odérati trbelo ednoga z-pelanoga ficka med neszküszenimi.

Aladár je zagledno "sztároga cimborá" — je erdécsi grátó, ár ocsévno dnésnye racsunanye ga